

BIOEKONOMIKA VE STRATEGICKÝCH DOKUMENTECH V ČR

Zpracovatel: BIO HUB CZ, www.bio-hub.cz

MANAŽERSKÉ SHRNUÍ

V ČR dosud nebyl publikován samostatný koncepční dokument, který by řešil bioekonomiku na národní úrovni¹, avšak myšlenky a principy bioekonomiky se již delší objevují v řadě národních strategií napříč resorty. Nejvýraznější odkaz lze spatřit ve Strategii resortu Ministerstva zemědělství, významným národním koncepčním dokumentem, který reflektuje myšlenky bioekonomiky je také Strategický rámec Česká republika 2030.

Předkládaný dokument shrnuje strategické dokumenty orgánů centrální státní správy a dokumenty strategických dokumentů samosprávních celků. Vzhledem k tomu, že se jedná o první souhrnný dokument, chápeme jej jako výchozí verzi, na které chceme se členy BIO HUBu CZ a se všemi organizacemi, které mají zájem o bioekonomiku a chtějí se do její implementace zapojit, dále pracovat. Uvítáme tedy Vaše připomínky a náměty k doplnění, veškeré Vaše podněty prosím adresujte koordinátorům BIO HUBu ČR – RNDr. Janu Nedělníkovi, Ph.D. a Ing. Marii Kubáňkové, Ph.D, kontakty najdete na tomto odkaze. <http://www.bio-hub.cz/index.php/#lt-contact-form>

V příloze dokumentu jsou pak uvedené přehledové tabulky relevantních strategických cílů a indikátorů stanovaných tvůrci těchto strategií. Tyto přehledy budou sloužit jako podklad pro dotazníková šetření, která pro členy BIO HUBu CZ a všechny zájemce o problematiku bioekonomiky, připravujeme. O šetřeních a jejich výsledcích Vás budeme pravidelně informovat na stránkách BIO HUB CZ – www.bio-hub.cz.

Tento dokument byl vytvořen s finanční podporou projektu BIOEASTsUP, který získal finanční prostředky z výzkumného a inovačního programu Evropské unie Horizont 2020 v rámci grantové dohody č. 862699

This project has received funding from the European Union's Horizon 2020 research and innovation programme under Grant Agreement No 862699

¹ Na konci roku 2018 zahájilo MŽP práce na přípravě Strategického rámce oběhového hospodářství v ČR s názvem Cirkulární Česko 2040, které by mělo být myšlenkám bioekonomiky nejbližší a které si klade za cíl řešit tuto problematiku na národní úrovni.

Obsah

Ministerstvo zemědělství	5
Koncepce biohospodářství v České republice z pohledu resortu Ministerstva zemědělství na léta 2019-2024	5
Koncepce výzkumu, vývoje a inovací Ministerstva zemědělství 2016-2022.....	5
Akční plán pro biomasu v ČR 2012–2020	5
Strategie bezpečnosti potravin a výživy 2014–2020	5
Koncepce ochrany před následky sucha pro území České republiky.....	5
Národní lesnický program do roku 2013	6
Zásady státní lesnické politiky	6
Koncepce Ministerstva zemědělství k hospodářské politice podniku Lesy ČR, s.p.....	6
Víceletý národní strategický plán ČR pro akvakulturu.....	6
Národní akční plán ke snížení používání pesticidů v ČR	6
Český včelařský program 2017–2019	6
Úřad vlády ČR.....	6
Strategický rámec Česká republika 2030	6
Implementační plán Strategického rámce Česká republika 2030.....	7
Inovační strategie České republiky 2019-2030.....	7
Ministerstvo pro místní rozvoj	8
Strategie regionálního rozvoje ČR 2021+ (2019)	8
Ministerstvo životního prostředí.....	8
Rámec programů udržitelné spotřeby a výroby ČR (2005 – průběžně).....	8
Národní program životního prostředí.....	8
Program předcházení vzniku odpadů ČR 2014 – 2020	8
Státní program environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty a environmentálního poradenství 2016-2025 –.....	8
Strategie ochrany biologické rozmanitosti ČR 2016-2025.....	9
Politika ochrany klimatu v ČR (2017).....	9
Koncepce výzkumu a vývoje Ministerstva životního prostředí 2016-2025.....	9
Plán odpadového hospodářství ČR 2015–2024	9
Národní akční plán adaptace na změnu klimatu	9
Ministerstvo průmyslu a obchodu	9
Politika druhotných surovin ČR	9
Národní akční plán ČR pro energii z OZE 2010-2020	10
Státní energetická koncepce České republiky (2015-2040).....	10
Vnitrostátní plán České republiky v oblasti energetiky a klimatu.....	10
The Country for the Future 2020-2027	10
Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy	10

Strategie vzdělávání pro udržitelný rozvoj ČR 2008-2015	10
Ministerstvo dopravy	10
Dopravní politika ČR pro období 2014 – 2020 s výhledem do roku 2050.....	11
Strategické dokumenty samosprávních celků	11
Příloha č. 1. Tabulkové přehledy strategických dokumentů, cílů a indikátorů	12
Přehled relevantních strategických dokumentů a jejich platnost	12
Úřad vlády ČR	13
MMR.....	14
MŽP	15
MPO	22
MD.....	24
MZe	24
Regionální úroveň	28

Příležitosti bioekonomiky pro ČR

Severní a Západní Evropy postupně vytvářejí a aktualizují své národní strategie bioekonomiky, zatímco ve státech Střední a Východní Evropy je tento proces na začátku. Proto země V4 vytvořily iniciativu BIOEAST, ke které se postupně přidalo dalších 7 zemí Střední a Východní Evropy. Cílem iniciativy BIOEAST je podpořit přípravu národních strategií v zemích Střední a Východní Evropy, usnadnit využití příležitosti bioekonomiky a umožnit intenzivnější zapojení těchto zemí do mezinárodní spolupráce.

Ministerstvo zemědělství

Strategii resortu Ministerstva zemědělství s výhledem do roku 2030, která byla schválena usnesením vlády č. 392 ze dne 2. května 2016. Bioekonomiky se dotýkají tyto strategické cíle:

A.1	Zajištění potravinového zabezpečení při podstatném zlepšení dopadů zemědělství na přírodní zdroje
A.4	Rozvoj využití zemědělské biomasy jako obnovitelného zdroje energie
A.5	Zlepšení vztahů zemědělství k venkovu
A.8	Zvyšování ochrany půdy v době klimatické změny s ohledem na udržitelné hospodaření a na komplexní rozvoj a tvorbu krajiny
B.1	Zajištění racionální míry potravinového zabezpečení z hlediska dostatečných zpracovatelských kapacit
B.2	Ekologicky šetrný růst efektivnosti a produktivity českého potravinářství
B.4	Zvýšení významu potravinářství v zaměstnanosti a rozvoji venkova
D.1	Trvale udržitelné hospodaření v lesích za soustavného zlepšování jejich stavu
D.2	Konkurenceschopnost hodnotového řetězce založeného na lesním hospodářství
E.1	Zachování konkurenceschopné a ekonomicky životaschopné tradiční akvakultury s pozitivními mimoprodukčními funkcemi
E.2	Posilování technologického rozvoje, inovací a předávání znalostí v sektoru akvakultury včetně souvisejícího zpracování, investice do vývoje moderní intenzivní technologie chovu umožňující udržitelnou produkci ryb při nízké spotřebě vody a minimálním zatížení životního prostředí a zajištění welfare chovaných ryb
F.1	Stabilizovat počet včelstev na území ČR a podporovat rovnoměrné rozmístění včelstev v krajině k zajištění biologické rovnováhy v opylení kulturních a planě rostoucích rostlin a podporovat přísuny včelstev k zemědělským plochám
G.1	Optimalizace početních stavů jednotlivých druhů zvěře podle věku a pohlaví v souladu s přírodními podmínkami krajiny, které umožňují přirozený vývoj populací a ekosystémů bez škod zvěří
H.2	Zmírnění následků sucha v souvislosti se změnou klimatu
H.3	Udržitelná péče o vodní zdroje ČR
H.5	Zlepšení stavu vodních ekosystémů prostřednictvím realizace opatření z plánů povodí
I.2	Podpořit spolupráci mezi výzkumnými organizacemi a aplikační sférou

Koncepce biohospodářství v České republice z pohledu resortu Ministerstva zemědělství na léta 2019–2024

Koncepce výzkumu, vývoje a inovací Ministerstva zemědělství 2016–2022

Akční plán pro biomasu v ČR 2012–2020

Strategie bezpečnosti potravin a výživy 2014–2020

Koncepce ochrany před následky sucha pro území České republiky

Východiskem pro zpracování návrhu koncepce byla činnost „Mezirezortní komise VODA-SUCHO“, která vznikla dohodou ministrů zemědělství a životního prostředí v první polovině roku 2014. Členové Komise připravili materiál „Příprava realizace

opatření pro zmírnění negativních dopadů sucha a nedostatku vody“, který vláda schválila usnesením č. 620/2015. Tento dokument definoval 50 úkolů, jejichž řešením bylo pověřeno několik ministerstev. Jednalo se o Ministerstvo životního prostředí, Ministerstvo zemědělství, Ministerstvo obrany, Ministerstvo vnitra, Ministerstvo průmyslu a obchodu a Ministerstvo pro místní rozvoj. Plnění jednotlivých úkolů pod názvem „Informace o stavu plnění opatření pro zmírnění negativních dopadů sucha a nedostatku vody“ bylo projednáno vládou 9. ledna 2017 a stalo se východiskem pro návrh Konceptce.

Národní lesnický program do roku 2013

dokument je stále platný, nebyl nahrazen

Zásady státní lesnické politiky

Konceptce Ministerstva zemědělství k hospodářské politice podniku Lesy ČR, s.p.

Víceletý národní strategický plán ČR pro akvakulturu

Národní akční plán ke snížení používání pesticidů v ČR

Český včelařský program 2017–2019

S ohledem na multioborovou podstatu bioekonomiky se logicky její myšlenky a principy objevují v řadě národních strategií napříč resorty. Níže tyto dokumenty uvádíme dle příslušné gesce:

Úřad vlády ČR

Úřad vlády ČR stanovuje priority v oblasti udržitelného rozvoje, cirkulární ekonomiku, bioekonomiku v těchto dokumentech: Strategický rámec udržitelného rozvoje České republiky, Strategický rámec Česká republika 2030, Implementační plán Strategického rámce Česká republika 2030, Inovační strategie České republiky 2019-2030.

Strategický rámec Česká republika 2030

Tento dokument v roce 2017 nahradil dokument **Strategický rámec udržitelného rozvoje České republiky (2010-2030)**.

Významným národním koncepčním dokumentem, který reflektuje myšlenky bioekonomiky je také Strategický rámec Česká republika 2030, který byl schválený usnesením vlády č. 292 ze dne 19. dubna 2017. Česká republika 2030 je strategickým rámcem, který udává směr, jímž by se rozvoj naší země a společnosti měl vydat v příštích desetiletích. Jeho naplnění by mělo zvýšit kvalitu života v České republice a nasměrovat naši zemi k rozvoji, který bude udržitelný po sociální, ekonomické i environmentální stránce. Dokument vytváří základní rámec pro ostatní strategické dokumenty na národní, krajské i místní úrovni.

Tento strategický dokument pracuje především s termínem oběhové hospodářství, který dále rozvíjí v kap. 2 Hospodářský model. Vizí tohoto hospodářského modelu je, že ekonomika ČR cíleně snižuje svou materiálovou a energetickou náročnost. Hospodářské instituce zajišťují dlouhodobý růst ekonomiky postavený na podnikavosti, inovacích, tvůrčích schopnostech lidí, oborech s vyšší přidanou hodnotou, na oběhovém hospodářství, nízkouhlíkových technologiích, robotizaci a digitalizaci a opírá se o odolnou a kvalitní infrastrukturu. Oběhové hospodářství vykresluje jako jedno z řešení omezené dostupnosti zdrojů, přičemž za nutnou podmínku a součást podpory oběhového hospodářství je kladen důraz také na budování příslušné infrastruktury environmentálních služeb. V kapitole 2.2 Výzkum, vývoj a inovace je také zmíněna nutnost na např. přechod k nízkouhlíkovému oběhovému hospodářství a snižování energetické náročnosti.

Nejen kap. Hospodářský model však cílí na témata spojená s bioekonomikou. V širším kontextu lze myšlenky bioekonomiky (jako je např. udržitelnost, šetrné nakládání se zdroji, péče o půdu, odpovědné využívání území, mobilita, zelená ekonomika, uvědomělá spotřeba aj.) najít téměř v celém dokumentu, zejména však v kap. Odolné ekosystémy, Lidé a společnost, Obce a regiony.

Dokument je dostupný ke stažení na:

https://www.dataplan.info/img_upload/7bdb1584e3b8a53d337518d988763f8d/strategicky_ramec_ceska_republika_2030_18.04.2017.pdf

Implementační plán Strategického rámce Česká republika 2030

Materiál vznikl na základě usnesení vlády ze dne 19. dubna 2017 č. 292 ke Strategickému rámci Česká republika 2030, kterým bylo předsedovi vlády uloženo předložit vládě návrh implementace ČR 2030.

Implementační plán rozpracovává Strategický rámec Česká republika 2030. Plán představuje soubor opatření a doporučení, kterými má být vize zmíněného strategického rámce uvedena do praxe a zároveň je prvním krokem v provázání cílů onoho strategického rámce s dalšími strategickými a koncepčními materiály veřejné správy. Samotný Strategický rámec Česká republika 2030 (schválený usnesením vlády č. 292 ze dne 19. dubna 2017) je zastřešujícím a tematicky průřezovým dokumentem, který udává směr rozvoje země pro příští desetiletí s cílem zvyšovat kvalitu života obyvatel ČR při respektování principů udržitelného rozvoje. Za tímto účelem formuluje v šesti klíčových oblastech 27 strategických cílů rozdělených do 97 specifických cílů. Ty byly stanoveny s ohledem na vyvážené zastoupení ekonomické, sociální a environmentální složky rozvoje a z hlediska přínosů pro občany a kvalitu života jejich i budoucích generací.

Jádrem implementačního plánu jsou závaznější opatření a volnější doporučení. Opatření i doporučení jsou spíše obecnějšího charakteru a nejdou na úroveň dílčích činností a úkolů, nejsou-li tyto činnosti a úkoly dohodnuty s vykonavateli exekutivní funkce, nebo nemají-li potenciál spustit významnější řetězový efekt napříč více oblastmi strategického rámce. Dílčí činnosti a úkoly, stejně jako vyčíslení nákladů na jejich realizaci a stanovení podrobného harmonogramu naplňování, jsou v kompetenci gesčních rezortů a dalších orgánů veřejné správy, které jsou identifikovány jako gestoři opatření či adresáti doporučení.

Implementaci zaštiťuje místopředseda vlády prostřednictvím Ministerstva životního prostředí. Koordinace, stejně jako vyhodnocování a aktualizace implementačního plánu i samotného strategického rámce se dějí ve spolupráci s gesčními resorty a dalšími aktéry.

S implementačním plánem strategického rámce ČR 2030 je spojen rovněž samostatný dokument Implementace Agendy 2030 pro udržitelný rozvoj (Cíle udržitelného rozvoje) v České republice, který představuje formální propojení mezi uvedeným strategickým rámcem a Agendou 2030 jako globálním závazkem.

Inovační strategie České republiky 2019-2030

Strategie byla schválena Usnesením vlády ČR ze dne 4. února 2019 č. 104. Jedná se o strategický rámcový plán, který předurčuje vládní politiku v oblasti výzkumu, vývoje a inovací a má pomoci České republice se během dvanácti let posunout mezi nejinnovativnější země Evropy. Inovační strategie se skládá z devíti navzájem provázaných pilířů, které obsahují východiska, základní strategické cíle a nástroje vedoucí k jejich naplnění. Jsou jimi oblasti: Financování a hodnocení výzkumu a vývoje, Inovační a výzkumná centra, Národní start-up a spin-off prostředí, Polytechnické vzdělávání, Digitalizace, Mobilita a stavební prostředí, Ochrana duševního vlastnictví, Chytré investice a Chytrý marketing.

Na Inovační strategii ČR 2019-2030 navazuje implementační dokument **The Country for the Future 2020-2027**. Program výzkumu, vývoje a inovací The Country for the Future je zaměřen na podporu inovativního podnikání a je jedním z prvních zásadních nástrojů na implementaci Inovační strategie ČR 2019–2030. Program dále vychází z Národní politiky výzkumu, vývoje a inovací ČR 2016–2020, je v souladu a naplňuje Národní priority orientovaného výzkumu, experimentálního vývoje a inovací, a je také zaměřen na priority aktualizované Národní výzkumné a inovační strategii pro inteligentní specializaci ČR. Garantem programu je Ministerstvo průmyslu a obchodu (více proto vizte bod 4. e níže)

Ministerstvo pro místní rozvoj

Strategie regionálního rozvoje ČR 2021+ (2019)

Tento dokument nahradil **Strategii regionálního rozvoje ČR 2014-2020**

Hlavním smyslem dokumentu je identifikovat tematické oblasti, ve kterých je potřebný či žádoucí územně specifický přístup, a zároveň určit, jaké různé intervence by měly být realizovány v odlišných územích, což povede k posílení územní konkurenceschopnosti, ke snižování regionálních odlišností a nalézání řešení podporujících udržitelný rozvoj území.

Tematicky k bioekonomice lze zařadit např. cíle: Zlepšit mikroklimatické podmínky v aglomeracích (odvodnění urbanizovaných a průmyslových území systémem hospodaření se srážkovými vodami, zpětné využití zadržovaných vod, zvlhčování zastavěného prostoru, zelené střechy, zachytné vodní plochy, udržitelný přístup k využití zemědělské půdy), Pečovat o prostředí obce a stabilizovat dlouhodobé využívání krajiny a zamezit její degradaci.

- a. **Politika územního rozvoje ČR** – Dokument mj. stanovuje republikové priority územního plánování pro zajištění udržitelného rozvoje území. Politika územního rozvoje ČR je závazná pro pořizování a vydávání zásad územního rozvoje, územních plánů, regulačních plánů a pro rozhodování v území.
- b. **Národní koncepce realizace politiky soudržnosti v ČR po roce 2020** – předložena Vládě dne 4.2.2019, bude sloužit jako podklad pro Dohodu o partnerství pro období 2021 – 2027. Schváleno bylo celkem 5 národních priorit pro vymezení Dohody o partnerství a operačních programů pro fondy EU v oblasti politiky soudržnosti pro následující období:
 - rozvoj ekonomiky založený na výzkumu, inovacích a uplatnění nových technologií
 - nízkouhlíková ekonomika a odpovědné využívání zdrojů
 - dostupnost a mobilita
 - vzdělaná a sociálně soudržná společnost
 - udržitelný rozvoj území

Ministerstvo životního prostředí

Rámec programů udržitelné spotřeby a výroby ČR (2005 – průběžně)

Rámec programů udržitelné spotřeby a výroby (USV) vychází ze Strategie udržitelného rozvoje České republiky (2004) a dalších přijatých a rozpracovaných strategií a politik (Státní politiky životního prostředí, Surovinové politiky, Státní energetické koncepce, Dopravní politiky aj.) a relevantní části těchto strategií rozvíjí v oblasti systému spotřeby a výroby.

Národní program životního prostředí

Do konce září 2019 běžela v pořadí třetí výzva na podporu nákupu vozidel s alternativním pohonem pro obce, kraje a organizace jimi zřízené – vyhlášená v prosinci 2018. Nově jsou součástí výzvy také resortní organizace orgánů státní správy a bonifikovány neveřejné dobíjecí stanice.

Program předcházení vzniku odpadů ČR 2014-2020

V souvislosti s resortem zemědělství a bioekonomikou lze zmínit např. kap. zaměřenou na plýtvání potravinami a potravinovými bankami.

Státní program environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty a environmentálního poradenství 2016-2025 –

Návaznost na bioekonomiku má i bezesporu tento dokument, který představuje klíčovou národní strategii pro oblast environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty (EVVO) i poradenství (EP) s vizemi, cíli a opatřeními, na nichž se vedle orgánů

státní správy podílejí mj. kraje, obce a města, školy, včetně škol vysokých, střediska ekologické výchovy a ekologické poradny i neziskové organizace, vzdělávací a výzkumné instituce, muzea, zoo, botanické zahrady, knihovny. V praxi dokument funguje i jako metodická podpora pro EVVO koncepce krajů a měst.

Strategie ochrany biologické rozmanitosti ČR 2016-2025

Dokument definující priority v oblasti ochrany a udržitelného využívání biodiverzity na území ČR. Navazuje na komplexní vyhodnocení předcházejícího dokumentu z roku 2005, na základě kterého byly identifikovány prioritní oblasti a cíle. Také zohledňuje současné mezinárodní závazky, zejména Strategii EU pro oblast biodiverzity do roku 2020 a Strategický plán Úmluvy o biologické rozmanitosti (CBD) do roku 2020. Současně Strategie navazuje na opatření, definovaná Státní politikou životního prostředí, a je provázána i s dalšími koncepčními dokumenty napříč prakticky všemi sektory.

Politika ochrany klimatu v ČR (2017)

Schválena vládou 22.3.2017, jedná se o strategii ČR v oblasti ochrany klimatu do roku 2030 a dlouhodobý výhled do roku 2050 v souladu s přechodem na efektivní nízkouhlíkové hospodářství. Politika tak slouží zároveň jako národní nízkemisní strategie v souladu s požadavky Rámcové úmluvy OSN o změně klimatu a nařízení EU č. 525/2013. Stanovené cíle vycházejí z mezinárodních závazků ČR v oblasti snižování emisí skleníkových plynů a příslušných legislativních dokumentů a strategií EU, především z klimaticko-energetického balíčku do roku 2020 a nového rámce pro klima a energetiku do roku 2030.

Koncepce výzkumu a vývoje Ministerstva životního prostředí 2016-2025

Tematické zaměření koncepce vychází z národních priorit výzkumu experimentálního vývoje a inovací, které byly schváleny usnesením vlády č. 552 ze dne 19.7.2012. Koncepce řeší ve svých cílech řadu témat, která jsou blíže či okrajově navázána na myšlenky bioekonomiky.

Plán odpadového hospodářství ČR 2015–2024

Dokument je nástrojem pro řízení odpadového hospodářství ČR a pro realizaci dlouhodobé strategie odpadového hospodářství v ČR. Hlavní priority odráží myšlenky bioekonomiky zejména kvalitní recyklaci a maximálním využitím vhodných odpadů (materiálové, energetické, biologické) a to především ve vazbě na průmyslové segmenty v regionech (zemědělství, energetiku, stavebnictví), optimalizaci nakládání s biologicky rozložitelnými komunálními odpady, energetickým využíváním odpadů, či opětovným používáním výrobků s ukončenou životností.

Národní akční plán adaptace na změnu klimatu

Materiál je implementačním dokumentem Strategie přizpůsobení se změně klimatu v podmínkách ČR (2015) a byl schválen usnesením vlády č. 34 ze dne 16. ledna 2017. Akční plán je strukturován podle projevů změny klimatu, a to z důvodu významných mezisektorových přesahů jednotlivých projevů změny klimatu a potřeby mezíresortní spolupráce při předcházení či řešení jejich negativních dopadů: Dlouhodobé sucho, Povodně a přívalové povodně, Zvyšování teplot, Extrémní meteorologické jevy a Přírodní požáry.

Na konci roku 2018 byly zahájeny práce na přípravě Strategického rámce oběhového hospodářství v ČR **Cirkulární Česko 2040**. Cílem strategického rámce bude analyzovat stávající situaci, definovat priority ČR v oblasti oběhového hospodářství, formulovat jednotlivé cíle v rámci těchto priorit a určit, jakými opatřeními a nástroji jich ČR má dosáhnout. Přijetí dokumentu se očekává na začátku roku 2021.

Ministerstvo průmyslu a obchodu

Politika druhotných surovin ČR

Aktualizace Politiky druhotných surovin ČR (PDS) byla dne 28.1.2019 vzata vládou na vědomí. Ke schválení bude PDS ČR předložena po ukončení procesu posouzení vlivů změny koncepce na životní prostředí, nejpozději do 30.11.2019. Hlavním cílem dokumentu je pokračovat v trendu zvyšování podílu zpětně navrácených surovin na celkové spotřebě surovin v rámci českého hospodářství. Hodnota tohoto ukazatele, tzv. Circular Material Use Rate (CMU) definovaný Eurostatem, vzrostla sice v ČR v období mezi lety 2014-2016 z 6,9 % na 7,6 %, ale stále je ČR pod průměrem EU. V aktualizované PDS je proto stanoveno 19 nových úkolů

zaměřených na vytvoření příznivých podmínek pro podnikatelské subjekty v souvislosti s přechodem ČR na nový ekonomický systém oběhového hospodářství. Plnění úkolů je rozloženo na období 2019-2022 se zaměřením zejména na podporu inovativních technologií jako nástroje pro snižování materiálové a energetické náročnosti průmyslové výroby, řešení materiálového ekodesignu, průmyslové symbiózy a další související oblast.

Národní akční plán ČR pro energii z OZE 2010-2020

Plán předpokládá v roce 2020 dosažení 15,3% podílu energie z OZE na hrubé konečné spotřebě energie a v roce 2020 dosažení 10% podílu energie z obnovitelných zdrojů na hrubé konečné spotřebě v dopravě.

Státní energetická koncepce České republiky (2015-2040)

Tento strategický dokument vyjadřuje cíle státu v nakládání s energií v souladu se zásadami trvale udržitelného rozvoje, zajištěním bezpečnosti dodávek energie, konkurenceschopnosti hospodářství a sociální přijatelnosti pro obyvatelstvo.

Vnitrostátní plán České republiky v oblasti energetiky a klimatu

Příprava tohoto materiálu vychází z požadavků legislativy EU konkrétně z nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/1999 o správě energetické unie a opatření v oblasti klimatu. Materiál byl dne 11. listopadu 2019 zaslán do mezirezortního připomínkového řízení s termínem pro zaslání připomínek do 22. listopadu 2019. Skrze tento dokument mají členské státy mj. povinnost informovat EK o vnitrostátním příspěvku ke schváleným evropským cílům v oblasti emisní skleníkových plynů, obnovitelných zdrojů energie, energetické účinnosti a interkonektivity elektrizační respektive přenosové soustavy.

The Country for the Future 2020-2027

Program výzkumu, vývoje a inovací je implementačním dokumentem Inovační strategie České republiky 2019-2030. Hlavním cílem programu je zvýšení mezinárodní konkurenceschopnosti podniků prostřednictvím propojení spolupráce mezi akademickou sférou, podnikatelským sektorem, inovačním prostředím a většího využití výsledků výzkumu a vývoje do praxe, a to včetně usnadnění vstupu na nové trhy či posunem výše v globálních hodnotových řetězcích.

Program jako celek reaguje zejména na nedostatečné využívání výsledků výzkumu v inovacích, v některých segmentech slabě rozvinutý inovační ekosystém, chybějící komplexní služby pro začínající, malé a střední podniky a nejnovější světové trendy rozvoje digitální společnosti. Podpora bude cílit na nové, vysoce inovativní a perspektivní podnikatelské aktivity s vysokou přidanou hodnotou, založené na moderních způsobech výroby, plánování, řízení a distribuce produktů podle principů iniciativy Průmysl 4.0.

Cíle programu The Country for the Future 2020-2027 budou naplňovány ve třech samostatných podprogramech, které budou realizované formou veřejných soutěží. MPO připravuje podmínky výzev pro jednotlivé podprogramy, které budou vyhlašovány postupně. Předpokládané celkové výdaje činí 9 100 mil. Kč, z toho 6 100 mil. Kč z výdajů státního rozpočtu. Program bude možné využít pro synergické a komplementární efekty zejména s programem Horizon 2020 a jeho nástupcem Horizon Europe a Digital Europe, ale popř. i dalšími unijními programy, které budou v souladu se zaměřením tohoto programu.

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy

Strategie vzdělávání pro udržitelný rozvoj ČR 2008-2015

Resort má vazbu na bioekonomiku spíše jako národní zástupce při vyjednávání např. nového rámcového programu Horizon Europe a jiných vědecko-výzkumných programech a strukturách, přičemž odborné podklady jsou dodávány jednotlivými resorty.

Ministerstvo dopravy

Dopravní politika ČR pro období 2014-2020 s výhledem do roku 2050

Jednou z dlouhodobých priorit zmíněných v dokumentu je např. i využití alternativních pohonů (CNG s důrazem na využití biomethanu, LNG, vodík a elektřina).

Aktualizace Národního akčního plánu čisté mobility

Aktualizovaný NAP CM reflektuje zejména nejvýraznější změnu v mezinárodním kontextu rozvoje čisté mobility tzv. Pařížskou dohodu o změně klimatu a byl doplněn o samostatnou kapitolu týkající se čisté mobility v nesilničních druzích dopravy.

Aktualizace NAP CM obsahuje mj. cíl zvýšení počtu vozidel na jednotlivá alternativní paliva (CNG/LNG/elektřina/vodík) a rozsahu infrastruktury plnicích a dobíjecích stanic do roku 2030.

Strategické dokumenty samosprávních celků

Bioekonomika také zahrnuje myšlenky udržitelného rozvoje. Těmto tématům se věnuje také řada strategických materiálů na regionální či místní úrovni². Strategické plány na udržitelný rozvoj vytváří např. samosprávné celky, mikroregiony či svazky obcí. Pro ilustraci níže uvádíme výčet některých takovýchto dokumentů:

- **Strategický plán udržitelného rozvoje města Dobříše 2008-2028:** V něm se objevují cíle jako např. Zajistit místní i regionální školní autobus, zajistit veřejnou dopravu po městě, snižovat energetickou náročnost budov a veřejných zařízení, respektovat udržitelný rozvoj, využívat, recyklovat suroviny, materiál apod.).
- **Strategie pro Chotěboř 2008-2022:** Dokument reflektuje udržitelnost zejména v cíli C.4 K přírodě tolerantní hospodaření v lesích a na vodních plochách, revitalizace a údržba městských parků a veřejné zeleně a péče o plochy v nezastavěných částech města.
- **Strategický plán rozvoje obce Návsí 2018-2028:** Udržitelnost a myšlenky bioekonomiky odráží především cíl 1.8 Podporovat kompostování v obci.
- **Strategický plán udržitelného rozvoje města Chrudim 2015-2030:** Dokument principy bioekonomiky a udržitelnosti zmiňuje v následujících cílech: Snižovat nutnost používání individuální automobilové dopravy, podpora alternativních druhů dopravy, Rozvíjet efektivní odpadové hospodářství, Podporovat výchovu k udržitelnému rozvoji a zdravému životnímu stylu, Realizovat metody kvality – MA 21, CAF, BI, EMAS.
- **Strategický plán udržitelného rozvoje MČ Praha 8 2017-2026:** Zejména se jedná o cíle: Podporování a rozvíjení konceptu Smart City, Podporování rozvoje environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty (EVVO), Rozvíjení environmentálně šetrného hospodaření s energiemi.
- **Aktualizovaná Strategie udržitelného rozvoje Ústeckého kraje (2010-2020):** Udržitelnost řeší zejména cíl: Rozvoj inovačního prostředí a modernizace výrobních technologií, snižování materiálové a energetické náročnosti ekonomiky Ústeckého kraje a zlepšení nakládání s odpady, cíl: Zlepšit ekologické funkce krajiny a posílit její ochranu (zejména ZPF) před zástavbou, cíl: Rozvoj environmentálního vzdělávání výchovy a osvěty (EVVO) v Ústeckém kraji a cíl: Zajištění efektivní ochrany životního prostředí včetně odpovídajícího financování ochrany životního prostředí
- **Program rozvoje Jihomoravského kraje 2018–2021:** Program v souvislosti s bioekonomikou řeší např. podporu zadržování a využití dešťové vody; podporu testování účinných postupů pro šetrné hospodaření v krajině; podporu efektivního využití sdílené ekonomiky či podporu rozvoje ekologických způsobů automobilové dopravy a elektromobility.

² Osobně si však troufám tvrdit, že na této úrovni bude ještě v řadě případů termín „bioekonomika/biohospodářství/bioeconomy“ neznámým pojmem.

- **Strategický plán udržitelného rozvoje mikroregionu Dražanská vrchovina 2013-2020:** Jedná se zejména o cíle Odpovědné hospodaření v krajině a Podpora ekologického nakládání s odpady.

Příloha č. 1. Tabulkové přehledy strategických dokumentů, cílů a indikátorů

Přehled relevantních strategických dokumentů a jejich platnost

Resort	Název dokumentu	Platnost dokumentu
ÚV ČR	Strategický rámec Česká republika 2030	2017-2030
	Implementační plán Strategického rámce Česká republika 2030	2018-2030
	Inovační strategie České republiky 2019-2030	2019-2030
MMR	Strategie regionálního rozvoje ČR 2021+	2021-2027
	Politika územního rozvoje ČR	2015-průběžně
	Národní koncepce realizace politiky soudržnosti v ČR po roce 2020	2019-průběžně
MŽP	Rámec programů udržitelné spotřeby a výroby ČR	2005-průběžně
	Národní program životního prostředí	2015-průběžně
	Program předcházení vzniku odpadů ČR 2014–2020	2014-2020
	Státní program environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty a environmentálního poradenství 2016-2025	2016-2025
	Strategie ochrany biologické rozmanitosti ČR 2016-2025	2016-2025
	Politika ochrany klimatu v ČR	2017-2030 (2050)
	Koncepce výzkumu a vývoje Ministerstva životního prostředí 2016-2025	2016-2025
	Plán odpadového hospodářství ČR 2015–2024	2015–2024
	Národní akční plán adaptace na změnu klimatu	2017-2020
	Cirkulární Česko 2040 ¹	
MPO	Politika druhotných surovin ČR	2019-2022
	Národní akční plán ČR pro energii z OZE 2010-2020	2010-2020
	Státní energetická koncepce České republiky	2015-2040
	Vnitrostátní plán České republiky v oblasti energetiky a klimatu	2020-2030
	The Country for the Future 2020-2027	2020-2027
MŠMT	Strategie vzdělávání pro udržitelný rozvoj ČR 2008-2015	2008-2015
MD	Dopravní politika ČR pro období 2014-2020 s výhledem do roku 2050	2014-2020 (2050)
	Aktualizace Národního akčního plánu čisté mobility	2019-2030
MZe	Koncepce biohospodářství v České republice z pohledu resortu Ministerstva zemědělství na léta 2019-2024	2019-2024
	Strategie resortu Ministerstva zemědělství s výhledem do roku 2030	2016-2030
	Koncepce výzkumu, vývoje a inovací Ministerstva zemědělství 2016-2022	2016-2022
	Akční plán pro biomasu v ČR 2012–2020	2012–2020
	Strategie bezpečnosti potravin a výživy 2014–2020	2014–2020
	Koncepce ochrany před následky sucha pro území České republiky	2017-průběžně
	Národní lesnický program do roku 2013	2008-dosud
	Zásady státní lesnické politiky	2012-průběžně
	Koncepce Ministerstva zemědělství k hospodářské politice podniku Lesy ČR, s.p.	2012-průběžně
	Víceletý národní strategický plán ČR pro akvakulturu	2014-2024
	Národní akční plán ke snížení používání pesticidů v ČR	2012-průběžně
Český včelařský program 2017–2019	2017–2019	
Regionální úroveň		
např.:	Strategický plán udržitelného rozvoje města Dobříše 2008-2028	2008-2028
	Strategie pro Chotěboř 2008-2022	2008-2022

Strategický plán rozvoje obce Návší 2018-2028	2018-2028
Strategický plán udržitelného rozvoje města Chrudimí 2015-2030	2015-2030
Strategický plán udržitelného rozvoje MČ Praha 8 2017-2026	2017-2026
Aktualizovaná Strategie udržitelného rozvoje Ústeckého kraje	2010-2020
Program rozvoje Jihomoravského kraje 2018–2021	2018–2021
Strategický plán udržitelného rozvoje mikroregionu Dražanská vrchovina 2013-2020	2013-2020
...	

Úřad vlády ČR

Strategický rámec Česká republika 2030

Cíle:

4. Vzdělávání rozvíjí individuální potenciál jedinců a jejich schopnost zvládat a ovlivňovat změny a podporuje soudržnou společnost orientovanou na udržitelný rozvoj
- 7.3 Stát podporuje posun ekonomiky na vyšší pozice v mezinárodní dělbě práce a v mezinárodním hodnotovém řetězci
- 8.2 Roste inovační aktivita podniků, založená zejména na výsledcích domácího výzkumu a vývoje, a rozsah spolupráce mezi akademickou a podnikatelskou sférou
- 9.2 Zvyšuje se podíl oběhového hospodářství na celkovém objemu materiálových toků
- 9.3 Zvyšuje se energetická a materiálová účinnost ekonomiky
- 12 Krajina ČR je pojímána jako komplexní ekosystém a ekosystémové služby poskytují vhodný rámec pro rozvoj lidské společnosti
- 12.3 Významně roste podíl orné půdy obhospodařované v režimu ekologického zemědělství
- 14 Krajina je adaptována na změnu klimatu a její struktura napomáhá zadržování vody

Indikátory:

- 4.3.3 Úroveň dovedností žáků v mezinárodním srovnání – přírodovědná gramotnost
- 4.4.1 Účast dospělé populace na celoživotním vzdělávání v posledních 4 týdnech
- 7.3.1 Vývoz výrobků zpracovatelského průmyslu podle technologické náročnosti
- 7.3.2 Příjmy z prodeje technologických služeb do zahraničí
- 8.2.2 Podniky s technickými (produktovými nebo procesními) inovacemi
- 8.2.3 Podniky provádějící výzkumnou a vývojovou činnost v rámci svých technických (produktových nebo procesních) inovačních aktivit
- 8.2.4 Celkové náklady na technické inovace
- 9.2.1 Podíl objemu produkce druhotných surovin na přímém materiálovém vstupu
- 9.2.2 Celková produkce odpadů
- 9.3.1 Efektivita využívání zdrojů
- 9.3.2 Energetická náročnost HDP
- 12.2.2 Podíl trvalých travních porostů
- 12.3.1 Podíl orné půdy obhospodařované v režimu ekologického zemědělství
- 12.4.1 Podíl lesní půdy na celkové rozloze ČR
- 12.6.1 Existuje formalizovaný systém hodnocení ekosystémových služeb
- 14.1.1 Objem přímého odtoku pro srážky s různou pravděpodobností výskytu
- 14.2.1 Ekologický stav vodních útvarů

Inovační strategie České republiky 2019-2030

Cíle:

Národní start-up a spin-off infrastruktura
Inovační a výzkumná centra

Indikátory:

Příloha dokumentu obsahuje Mezinárodní srovnání inovačního prostředí České republiky (inovační výkonnost ČR).

MMR

Strategie regionálního rozvoje ČR 2021+

Cíle:

- 1.1 Napomáhat transformaci metropolitních ekonomik směrem k činnostem s vyšší přidanou hodnotou a k ekonomice založené na znalostech, vytvářet podmínky pro významnější a intenzivnější zapojení firem do evropské a světové ekonomiky a pro posílení postavení metropolitních území ve střední Evropě v konkurenci podobných území
- 1.4 Efektivně využívat zastavěné území, omezit zastavování volné krajiny vyvolávané růstem metropolitních území, rozšiřovat a propojovat plochy a hmoty zeleně v intravilánech a zefektivnit hospodaření s vodou a energií v metropolitních územích
- 2.1 Zlepšovat podmínky pro posun domácích i zahraničních firem od nákladově orientované konkurenceschopnosti směrem ke konkurenceschopnosti založené na znalostech a rozvíjet inteligentní specializaci v aglomeracích a jejich zázemí
- 3.1 Vytvořit vhodné podmínky pro diverzifikaci ekonomické základny regionálních center a jejich venkovského zázemí a využít jejich potenciálu a podpořit propojení podnikatelských subjektů ve vztahu k potřebám trhu práce
- 3.4 Pečovat o prostředí obce a stabilizovat dlouhodobé využívání krajiny a zamezit její degradaci
- 4.1 Rostoucí podniky schopné se vyrovnávat se změnami na globálních trzích
- 4.2 Zvýšení objemu přímých zahraničních investic s vyšší přidanou hodnotou ve strukturálně postižených krajích
- 4.3 Podpořit růst inovační výkonnosti výzkumem a vývojem s většími přínosy pro hospodářství
- 4.4 Zajistit kompetentní lidi/pracovníky pro průmysl, služby a veřejnou správu
- 4.5 Odstranění bariér rozvoje souvisejících se sociální nestabilitou a lepší využití potenciálu k proměně a rozvoji krajů
- 4.6 Revitalizovat a regenerovat území pro lepší podnikání a zdravější život obyvatel
- 5.1 Zvýšení diverzifikace ekonomických činností a podpora tvorby lokálních pracovních míst
- 6.3 Zohledňovat územní dimenzi v rámci sektorových politik a rozvíjet smart řešení

Indikátory:

- 3 Celkové výdaje na výzkum a vývoj
- 9 Počet podnikajících fyzických osob se zaměstnanci
- 10 Podíl dlouhodobě nezaměstnaných osob (delší než 12 měsíců)

Politika územního rozvoje ČR

- 14A Při plánování rozvoje venkovských území a oblastí dbát na rozvoj primárního sektoru při zohlednění ochrany kvalitní zemědělské, především orné půdy a ekologických funkcí krajiny
- 16 Při stanovování způsobu využití území v územně plánovací dokumentaci dávat přednost komplexním řešením před uplatňováním jednostranných hledisek a požadavků, které ve svých důsledcích zhoršují stav

i hodnoty území. vhodná řešení územního rozvoje je zapotřebí hledat ve spolupráci s obyvateli území i s jeho uživateli a v souladu s určením a charakterem oblastí, os, ploch a koridorů vymezených v PÚR ČR

Národní koncepce realizace politiky soudržnosti v ČR po roce 2020

Využívání vozidel s alternativním pohonem ve veřejné dopravě

Zvýšení využití a dostupnosti alternativních paliv v dopravě

Zlepšení výsledků vzdělávacího systému s ohledem na moderní kompetence a potřeby trhu práce, mimo jiné s ohledem na digitalizaci průmyslu a společnost

Zvýšení kompetencí a kvality pracovníků ve vzdělávání

Zvýšení přidané hodnoty výrobků a služeb podniků v produkčním řetězci

Zlepšení inovační schopnosti MSP

Podpora inovací prostřednictvím aplikovaného výzkumu a experimentálního vývoje

Sanace míst s ekologickou zátěží a revitalizace brownfieldů

Vytvoření zázemí pro vzdělávání pro udržitelný rozvoj

Zavedení principů oběhového hospodářství a účinné využívání zdrojů

Modernizace a zefektivnění výroby, přenosu, přepravy, distribuce a akumulace energie

Zvýšení energetické účinnosti a úspory energie

Zavedení inovativních nízkouhlíkových technologií a efektivní a šetrné využívání OZE

Zavedení moderních a vysoce účinných způsobů výroby, distribuce a akumulace tepelné energie

MŽP

Rámec programů udržitelné spotřeby a výroby ČR

- A.1.3 Využít kapacity těchto iniciativ (iniciativ v oblasti udržitelné výroby a spotřeby) pro tvorbu vzdělávacích programů, které by pro různé cílové skupiny integrovaly environmentální aspekty se sociálními a ekonomickými aspekty rozvoje
- A.1.6 Realizovat program integrace výchovy pro udržitelný rozvoj s jinými oblastmi celoživotního vzdělávání
- A.1.7 Realizovat systémové propojení vzdělávání s programy místní podpory USV
- A.2.1 Využít hospodářské politiky pro prosazování dlouhodobých eko-efektivních cílů v oblasti energetické a materiálové účinnosti včetně mechanismů pro jejich realizaci a vyhodnocování napříč sektorovými politikami
- A.2.3 Zavést účty materiálových toků v ČR a využít je ke stanovení specifických cílů a indikátorů pro zvyšování materiálové účinnosti
- A.3.1 Vytvoření programu, který bude poskytovat podporu při identifikaci a využívání potenciálu eko-efektivních opatření v rámci výrobních procesů i celého životního cyklu
- A.3.2 Podpora environmentálně šetrných technologií
- A.3.5 Vytváření podmínek pro sdílení rizik výrobců při přípravě a realizaci inovací pro USV
- A.3.6 Provéřít možnost podpořit vznik revolvingových fondů na podporovat eko-efektivní inovace na místní úrovni

- A.4.2 Podpořit pilotní projekty místních inovací pro USV (základem projektů by mohla být spolupráce místních iniciativ USV s vědeckými pracovišti)
- A.4.3 Podpořit projekty propojení místních vzdělávacích institucí a iniciativ USV
- A.4.4 Podpořit vznik místních iniciativ pro USV
- A.4.5 Podpořit rozšiřování aktivit stávajících iniciativ

Národní program Životní prostředí

- 2.1.B Pořízení technologií a změny technologických postupů vedoucích ke snížení emisí znečišťujících látek, včetně projektů na snížení či eliminaci zápachu
- 3.1 Předcházení vzniku odpadů, včetně plánování, koncepcí a analýz
- 3.2 Výrobky s ukončenou životností – sběrná síť, inovativní technologie
- 5.2.C Zřizování přirozených hlukových bariér (zeleň), budování protihlukových stěn s preferencí ekologicky šetrných materiálů
- 5.4.A Zakládání a obnova ploch zeleně včetně doprovodných vodních prvků přírodě blízkého charakteru a realizace opatření k zajištění podmínek pro existenci volně žijících živočichů v sídlech
- 5.4.A Zakládání a obnova ploch zeleně včetně doprovodných vodních prvků přírodě blízkého charakteru a realizace opatření k zajištění podmínek pro existenci volně žijících živočichů v sídlech
- 6.1 Environmentální vzdělávání, výchova a osvěta
- 6.2 Environmentální poradenství
- 6.3.G Osvěta v oblasti preventivních a inovativních programů
- 7. Inovativní a demonstrační projekty
- 7.1 Podpora inovativních a demonstračních projektů s pozitivním dopadem na životní prostředí

Indikátory:

- Výměra zpevněných ploch svedená do akumulčních nádrží (m²)
- Výměra zpevněných ploch svedených do vsaku (m²)
- Výměra zpevněných ploch přebudovaných na propustné nebo polopropustné plochy (m²)
- Objem vybudovaných akumulčních nádrží (m³)
- Počet ČOV (s rozlišením počtu DČOV) (ks)
- Počet EO napojených na ČOV (EO)
- Hmotnost využitého kalu (t/rok)
- Objem znovu využitých šedých vod (m³/rok)
- Úspora množství odebírané pitné vody (m³/rok/obyvatele)
- Snížení množství odváděných odpadních vod v obci (m³/rok/obyvatele)
- Počet upravených zdrojů vody, u kterých došlo k regeneraci či zkapacitnění (ks)
- Rozdíl v množství produkovaného odpadu na obyvatele celkem a dle sledovaných toků odpadů
- Míra využívání OZE (%)
- Snížení CO₂ (t)
- Podíl alternativních paliv na celkové spotřebě (%)
- Úspora konečné spotřeby energie (kWh)
- Zvýšené procento automobilů na alternativní pohon oproti konvenčním pohonům (%)
- Zlepšení znalostí a dovedností (hodnocení)
- Počet účastníků (osobo-hodin) vzdělávacích akcí
- Změna postojů a jednání účastníků akcí-programů (hodnocení)
- Kvalita a dostupnost poradenských služeb (osobních i distančních)
- Snížení čerpání / využívání primárních přírodních zdrojů (hodnocení)
- Podíl druhotných surovin na celkové spotřebě zdrojů (počet)

Program předcházení vzniku odpadů ČR 2014 – 2020

- 2 Zajistit účinné zapojení státní správy na všech úrovních do problematiky předcházení vzniku odpadů s cílem postupného snižování množství odpadů při výkonu státní správy
- 3 Vytvořit podmínky a nastavit motivační prvky pro snižování surovinových a energetických zdrojů ve výrobních odvětvích a zvyšování využívání druhotných surovin v souvislosti s dalšími strategickými dokumenty, zejména surovinovou politikou ČR a politikou druhotných surovin ČR a v návaznosti na plán odpadového hospodářství ČR
- 4 Podpořit všemi dostupnými prostředky zavádění nízkoodpadových a inovativních technologií šetřící vstupní suroviny a materiály a podpořit výrobní a průmyslovou sféru ve snaze optimalizovat procesy řízení výroby z hlediska naplnění cílů programu
- 7 Věnovat maximální pozornost odpadům z potravin a vytvořit podmínky pro postupné snižování těchto odpadů na všech úrovních potravinového cyklu (fáze výroby potravin včetně jejich uvádění na trh a konzumace)
- 8 Vytvořit podmínky ke stabilizaci produkce jednotlivých složek komunálního odpadu a následnému snižování na všech úrovních veřejné správy a na úrovni občanů
- 11 Zvýšit aktivní úlohu výzkumu, experimentálního vývoje a inovací v oblasti podpory programu předcházení vzniku odpadů ČR

Indikátory:

- Produkce BRO a BRKO
- Množství kompostovaných materiálů (domácí, komunitní kompostování)
- Množství zpětně odebraného textilu, obuvi a vybraných znovupoužitelných výrobků
- Množství odevzdaných potravin k dalšímu užívání
- Množství druhotných surovin využitých při výrobě
- Celková produkce odpadů k domácímu materiálovému vstupu
- Počet realizovaných projektů programů výzkumu, experimentálního vývoje a inovací se zaměřením na problematiku nízkoodpadových technologií, úspory vstupních surovin, 86 úspory energií a předcházení vzniku odpadů
- Počet seminářů, školení, kurzů a vzdělávacích programů s problematikou předcházení vzniku odpadů
- Počet servisních středisek a sítí zajišťujících prodloužení životnosti a opětovného používání výrobků a komponentů
- Počet výrobků, které prošly servisními středisky a byly opětovně použity
- Počet výzkumných programů zahrnující problematiku úspory vstupních surovin a energií a předcházení vzniku odpadů
- Počet zakázek z veřejného rozpočtu zohledňující environmentální aspekty se zaměřením na předcházení vzniku odpadů

Státní program environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty a environmentálního poradenství 2016-2025

- 2.1 Výzkum v EVVO a EP a pro EVVO a EP probíhá a rozvíjí se odborná diskuze, včetně mezinárodní spolupráce, a probíhají projekty výzkumu, vývoje a inovací zaměřené na zkvalitňování metod a obsahu EVVO a EP
- 2.2 Znalostní báze jsou dostupné aktuální zdroje dat o životním prostředí a environmentálních problémech, pracovníci v EVVO a EP je znají a využívají pro účely programů EVVO a EP. Informace potřebné pro EVVO a EP jsou veřejně dostupné jako otevřená data
- 2.6 Nové směry v EVVO a EP: je cíleně podporován prostor pro nové nápady, odlišné přístupy, vlastní řešení, alternativy, tvořivost, experimentování, hledání a prozkoumávání nových směrů

- 3.1 Otevřená a spolupracující veřejná správa: funguje systém strategického řízení a koordinace v oblasti EVVO a EP založený na spolupráci veřejné správy (MŽP, MŠMT, krajů, měst a obcí), vzdělávacích organizací a odborné veřejnosti. V rámci veřejné správy je zastřešován a koordinován MŽP. Veřejná správa (zejména MŽP, MŠMT a kraje) je při plánování, uskutečňování a monitorování EVVO a EP nejen otevřená připomínkám, ale sama proaktivně usiluje o zastoupení různých úhlů pohledu napříč sektory a resorty a cíleně a soustavně zapojuje všechny významné podílňky v EVVO a EP – jak formou trvalých pracovních orgánů, tak ad hoc pracovních skupin k právě řešeným tématům
- 3.2 Partnerství a síťování: oblast EVVO a EP je provázána sítěmi překračujícími jednotlivé právní formy, metody či cílové skupiny EVVO a EP (s důrazem na co nejširší diskusi mezi dílčími oblastmi EVVO a EP) a jednotliví pracovníci i instituce EVVO a EP mají možnost zapojit se do různě širokých oborových sítí (spolupráce ve vzdělávání). Systém EVVO a EP cíleně vytváří příležitosti pro setkávání a dialog různých proudů a aktérů EVVO a EP. Různými formami a na různých úrovních umožňuje trvalou mezisektorovou, meziresortní, mezioborovou diskusi a spolupráci v EVVO a EP – jak horizontálně, tak vertikálně (např. Mezi různými úrovněmi vzdělávání), včetně mezinárodní komunikace. Instituce a pracovníci v EVVO a EP sdílejí navzájem informace o činnosti tak, aby systém EVVO a EP působil co nejefektivněji – odstraňovaly se případné duplicity a protikladná působení, posilovala se schopnost „předvídat“, plánovat a připravovat se na změny
- 3.3 Mezinárodní spolupráce a síťování: odborná veřejnost působící v EVVO a EP se aktivně inspiruje v zahraničí a zároveň usiluje o export naší dobré praxe a dobré jméno oboru v zahraničí
- 4.1 Argumentační základna pro komunikaci ve veřejné správě i vůči veřejnosti: existuje a je využívána kvalitní argumentační základna (data z výzkumů, výsledky evaluací, příklady dobré praxe)
- 5.1 Systémové pokrytí vzdělávacích cílů a relevantních témat: vzdělávací cíle EVVO a EP a relevantní témata jsou zavedena do formálního i neformálního vzdělávání, v systému EVVO a EP i ve vzdělávání jednotlivce je zajištěn komplexní přístup, ucelenost, systémové pokrytí plně širě vzdělávacích cílů i všech relevantních témat
- 5.2 Obsahové téma – příroda, legislativa a společenské klima: podporují přímý kontakt dětí a dospělých s přírodou (zážitky, zkušenosti), neexistují zbytečné bariéry (např. Legislativní v oblasti hygieny a bezpečnosti), výuka v terénu a v kontaktu s přírodou je vymezena a podporována jako plnohodnotný a nezbytný způsob vzdělávání ve školách všech stupňů i v dalších vzdělávacích zařízeních a jsou pro ni vytvořeny podmínky, jsou zachovány a rozšiřovány možnosti pro spontánní aktivity, nestrukturovaný čas dětí v přírodě
- 5.3 Obsahové téma – místo, sídlo, krajina: EVVO a EP vychází z místních reálií, reaguje na potřeby místa a místního společenství (obec, město, region), prohlubuje vztah k místu a vychovává k zodpovědné správě místa. Za tím účelem využívá nástrojů místně zakotveného učení, interpretace místního přírodního, kulturního a historického dědictví a dalších přístupů vzdělávání o místě a v místě
- 5.4 Obsahové téma – udržitelná spotřeba: spotřebitelé jsou díky propojování EVVO a EP s „environmentálně šetrnou“ praxí připraveni využívat environmentálně šetrných možností spotřeby materiálů, energií, technologií a služeb. Je rozvinuto vzdělávání a osvěta o environmentálním značení výrobků a služeb a o místní výrobě a spotřebě pro veřejnost, firmy a veřejné instituce. Funguje a ve vzdělávání je využíván environmentálně šetrný provoz veřejných institucí
- 5.5 Obsahové téma – klima v souvislostech: existuje nabídka EVVO a EP umožňující, aby všechny významné cílové skupiny porozuměly příčinám změny klimatu a jejím negativním dopadům v ČR, Evropě a ve světě, měly povědomí a znalosti o mezinárodních jednáních o ochraně klimatu a kompetence pro osvojení a uskutečňování mitigačních (snižování emisí skleníkových plynů, zejména pak odklonem od využívání fosilních paliv) a adaptačních opatření (přizpůsobování se dopadům změny klimatu, zejména pak reakce na extrémní projevy počasí)

Indikátory:

2.1.1 počet podpořených výzkumných studií v oblasti potřeby EVVO a EP

5.2.2 aktualizované RVP, promítnutí do ŠVP (% škol dle šetření ČŠI)

5.2.3 počet takto profilovaných MŠ, ZŠ a SŠ

5.2.4 míra využívání vzdělávání v přírodě ve školách (% výuky v terénu např. dle šetření ČŠI)

5.4.3 počet podpořených projektů zaměřených na snížení množství produkce odpadů a využívání recyklovaných materiálů

Strategie ochrany biologické rozmanitosti ČR 2016-2025

- 1.1.1 Podporovat EVVO
- 1.1.2 Rozvíjet environmentální poradenství
- 1.1.3 Realizovat kampaně pro veřejnost
- 1.2.3 Zavést specifické vzdělávací programy pro studenty a pracovníky veřejné správy
- 1.3.1 Podporovat spolupráci mezi soukromou a veřejnou sférou
- 1.3.2 Rozvíjet společenskou odpovědnost firem
- 2.6.1 Zavést standardy pro podíl ploch zeleně v urbanizovaných územích
- 2.6.2 Posílit biodiverzitu ve městech
- 2.6.3 Podporovat samosprávy a občanské aktivity a iniciativy, které přispívají k posílení biodiverzity ve městech
- 3.1.1 Podpořit vzdělávání a informovanost zemědělců v oblasti ochrany biodiverzity
- 3.1.2 Podpořit ochranu biodiverzity v zemědělské krajině prostřednictvím dotačních programů
- 3.1.3 Omezit eutrofizaci a intenzitu hospodaření v krajině
- 3.2.1 Zajistit udržitelné využívání lesa
- 3.2.3 Pečovat o příznivý stav půd a vod v lesích
- 3.3.1 Zajistit holistický přístup k využívání vody v krajině
- 3.3.6 Zvýšení retenční schopnosti krajiny
- 3.4.1 Snížit riziko vodní a větrné eroze a zvýšit obsah organické hmoty v půdě
- 4.1.1 Konceptně zajistit a koordinovat výzkum a sledování stavu biodiverzity
- 4.1.3 Rozhodovat a strategicky směřovat na základě výsledků výzkumu a sledování stavu biodiverzity
- 4.2.1 Zahájit a uvést do praxe oceňování ekosystémů
- 4.2.2 Zpracovat hodnocení ekosystémových služeb na úrovni ČR
- 4.2.3 Zavést národní hodnocení ekosystémových služeb do praxe
- 4.3.1 Podporovat důraz na biodiverzitu, v rámci sektoru životního prostředí, při implementaci zahraniční rozvojové spolupráce

Indikátory:

- Výše prostředků využívaných na podporu biodiverzity ze státního rozpočtu/ pozitivní trend (Kč)
- Vymezení ploch s omezením výsadeb nevhodných energetických plodin, mapový podklad
- Průběžně realizované kurzy pro zemědělce a zemědělské poradce od 2020
- Funkční systém zemědělského poradenství
- Vyšší počet krajinných prvků a plochy využívané v ekologickém zájmu (nárůst v % oproti stávajícímu stavu)
- Zpracování bilance udržitelnosti živin v produkčních lesních ekosystémech
- Vyšší množství a výhodnější skladba zapravované organické hmoty do půdy
- Metodika oceňování ekosystémů

Politika ochrany klimatu v ČR

- 1A Zdanění emisí mimo EU ETS (zavedení uhlíkové daně)
- 5A Zákon o snižování závislosti na fosilních palivech
- 6A Podpora zavádění chytrých řešení v obcích a městech
- 1D Podpora prioritní realizace opatření ke snížení energetické náročnosti v sektoru energetiky a průmyslu
- 2D Podpora realizace opatření ke snížení spotřeby energie, zvýšení energetické účinnosti a využití nízkoe emisních a obnovitelných zdrojů energie
- 1C Stanovení indikativního národního cíle podílu OZE do 2030 v rámci příští aktualizace národního akčního plánu pro energii z OZE (v souladu s nástroji SEK)

- 2C Podpora využívání OZE při výrobě elektrické energie a tepla
- 5D Při nastavení nové tarifní struktury v elektroenergetice a plynárenství ponechat dostatečný motivační efekt pro realizaci úsporných opatření na straně konečné spotřeby
- 1E Podpora nákupu vozidel s alternativním pohonem v rámci národního programu životní prostředí
- 2E Stimulace využití alternativních pohonů v silniční nákladní dopravě prostřednictvím úpravy režimů a sazeb daně silniční
- 3E Podpora nákupu vozidel s alternativním pohonem a podpora výstavby související infrastruktury díky podpoře příslušných operačních programů
- 1F Podpora bioplynových stanic
- 3F Podpora zalesňování
- 4F Podpora ekologického zemědělství
- 6F Využití obnovitelných zdrojů energie a zvyšování energetické účinnosti
- 7F Podpůrný program - ochrana půdy proti erozi, degradaci a nadměrnému vysychání
- 1G Realizace plánu odpadového hospodářství ČR dle jednotlivých cílů
- 1H Zajistit strategické plánování a koordinaci mezi jednotlivými resorty a TAČR při přípravě tematických výzev v oblasti ochrany klimatu (zejména v rámci „programu beta“)
- 3H Zahrnout problematiku snižování emisí (a rovněž energetické a materiálové) náročnosti ekonomiky do rámcových vzdělávacích programů v oborech vzdělání a akreditovaných vzdělávacích programech, které jsou touto problematikou dotčeny a dále do vzdělávání pedagogických pracovníků v rámci dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků
- 6H Zaměřit se na osvětu v oblasti čisté mobility (alternativní pohony, nemotorová doprava a veřejná hromadná doprava - opatření S22 v NAP ČR), respektive snižování emisí a energetické účinnosti obecně

Koncepce výzkumu a vývoje Ministerstva životního prostředí 2016-2025

- 1.1.4 Hodnocení, mapování a kategorizace ekosystémových služeb včetně vytvoření nástrojů hodnocení jejich věcné správnosti a praktické využitelnosti
- 1.3.1 Zvyšování obsahu stabilní organické hmoty a podpora funkční diverzity půdních organismů při současném zachování produkčních vlastností půd
- 1.5.1 Posílení udržitelnosti zásobování nerostnými surovinami
- 3.2.1 Získání prakticky využitelných poznatků pro efektivní zemědělskou produkci v ekologicky a ekonomicky dlouhodobě udržitelných systémech hospodaření na půdě
- 4.1.1 Technologie a výrobky zvyšující celkovou účinnost využití primárních zdrojů
- 4.2.1 Získat kvalitativně nové primární produkty využitím biotechnologických metod
- 4.2.2 Připravit biotechnologické postupy pro komplexní bezodpadové využití biomasy
- 4.3.1 Nové recyklační technologie, jejichž výstupem jsou látky srovnatelné kvalitou s výchozími surovinami
- 4.3.2 Nové efektivní postupy energetického využití odpadů s minimalizací negativních dopadů na ŽP
- 5.1.1 Vyvinout účinné postupy ke změně spotřebního chování ve směru minimalizace dopadů spotřeby na stabilní fungování přírodních zdrojů a ekosystémové služby
- 5.2.1 Navrhnout inovativní nástroje ochrany životního prostředí s cílem minimalizovat náklady jejich fungování

Indikátory:

- Podíl účelové podpory určené na výzkum a vývoj zaměřený na řešení společenských výzev (%)

Plán odpadového hospodářství ČR 2015–2024

Do roku 2020 zvýšit nejméně na 50 % hmotnosti celkovou úroveň přípravy k opětovnému použití a recyklaci alespoň u odpadů z materiálů jako je papír, plast, kov, sklo, pocházejících z domácností, a případně odpady jiného původu, pokud jsou tyto toky odpadů podobné odpadům z domácností

Směsný komunální odpad (po vyřídění materiálově využitelných složek, nebezpečných složek a biologicky rozložitelných odpadů) zejména energeticky využívat v zařízeních k tomu určených v souladu s platnou legislativou

Snížit maximální množství biologicky rozložitelných komunálních odpadů ukládaných na skládky tak, aby podíl této složky činil v roce 2020 nejvíce 35 % hmotnostních z celkového množství biologicky rozložitelných komunálních odpadů vyprodukovaných v roce 1995

Zvýšit celkovou recyklaci obalů na úroveň 70 % do roku 2020

Zvýšit celkové využití odpadů z obalů na úroveň 80 % do roku 2020

Zvýšit recyklaci plastových obalů na úroveň 50 % do roku 2020

Dosáhnout 55 % celkového využití a 50 % recyklace prodejních obalů určených spotřebiteli do roku 2020

Dosahovat vysoké míry využití při zpracování odpadních pneumatik

Podporovat technologie využívání kalů z čistíren komunálních odpadních vod

Zvyšovat materiálové a energetické využití odpadních olejů

Snížovat množství biologicky rozložitelných odpadů z kuchyní a stravoven a vedlejších produktů živočišného původu ve směsném komunálním odpadu, které jsou původem z veřejných stravovacích zařízení (restaurace, občerstvení) a centrálních kuchyní (nemocnice, školy a další obdobná zařízení)

Vytvořit podmínky a nastavit motivační prvky pro snižování surovinových a energetických zdrojů ve výrobních odvětvích a zvyšování využívání „druhotných surovin“ v souvislosti s dalšími strategickými dokumenty (zejména surovinovou politikou české republiky a politikou druhotných surovin české republiky)

Podpořit všemi dostupnými prostředky zavádění nízko-odpadových a inovativních technologií šetřící vstupní suroviny a materiály a podpořit výrobní a průmyslovou sféru ve snaze optimalizovat procesy řízení výroby z hlediska naplnění cílů programu předcházení vzniku odpadů

Věnovat maximální pozornost odpadům z potravin a vytvořit podmínky pro postupné snižování těchto odpadů na všech úrovních potravinového cyklu (fáze výroby potravin včetně jejich uvádění na trh a konzumace)

Podporovat využívání servisních a charitativních středisek a organizací za účelem prodloužení životnosti a opětovného používání výrobků a materiálů

Zvýšit aktivní úlohu výzkumu, experimentálního vývoje a inovací v oblasti podpory programu předcházení vzniku odpadů

Indikátory:

- Celková produkce všech odpadů
- Produkce všech odpadů na obyvatele
- Podíl využitých všech odpadů
- Podíl materiálově využitých všech odpadů
- Podíl (množství) energeticky využitých všech odpadů

- Podíl biologicky rozložitelných komunálních odpadů (BRKO) ukládaných na skládky vzhledem ke srovnávací základně 1995
- Množství BRKO uložených na skládkách
- Podíl kalů z produkce čistíren odpadních vod použitých na zemědělské půdě
- Celkové množství kalů z ČOV použitých na zemědělské půdě

Národní akční plán adaptace na změnu klimatu

- SC1 Podpora přirozených adaptačních schopností lesů a posilování jejich odolnosti proti změně klimatu
- SC5 Zastavení degradace půdy nadměrnou erozí, vyčerpáním živin, ztrátou organické hmoty a utužením
- SC6 Omezení vzniku a dopadů zemědělského sucha
- SC7 Posílení stability a biologické rozmanitosti agroekosystémů
- SC8 Zajištění udržitelnosti a produkční funkce zemědělského hospodaření v krajině za účelem snížení negativních dopadů změny klimatu
- SC10 Zlepšení hospodaření se srážkovými vodami v urbanizovaných územích jejich využíváním
- SC12 Efektivní ochrana a využívání vodních zdrojů
- SC14 Posílení ekologické stability a snížení rizik spojených s teplotou a kvalitou ovzduší v urbanizované krajině
- SC17 Zvýšení ekologicko-stabilizačních funkcí a propustnosti krajiny
- SC18 Koncepční rozšíření ochrany přírody o perspektivu změny klimatu
- SC21 Řízení a rozvoj šetrného a udržitelného cestovního ruchu s ohledem na změnu klimatu
- SC28 Obnovitelné zdroje energie odolávající dopadům změny klimatu
- SC34 Výchova, vzdělávání, osvěta s ohledem na změnu klimatu

Indikátory:

- Podíl plochy obhospodařované ekologickým způsobem hospodaření
- Spotřeba vody na zasněžování
- Objem zpoplatněných srážkových vod
- Povrchový odtok v zastavěném území
- Instalovaný výkon vodních elektráren
- Hrubá výroba elektřiny dle zdrojů
- Diverzifikace výroby elektřiny podle průměrné velikosti výrobní jednotky

MPO

Politika druhotných surovin ČR

Zvyšovat soběstačnost České republiky v surovinových zdrojích nahrazováním primárních zdrojů druhotnými surovinami

Podporovat inovace a rozvoj oběhového hospodářství v rámci podnikání

Podporovat využívání druhotných surovin jako nástroje pro snižování materiálové i energetické náročnosti průmyslové výroby

Intenzivně podporovat osvětu a vzdělávání v oblasti oběhového hospodářství

Aktualizovat statistická zjišťování v oblasti druhotných surovin k monitoringu a vyhodnocování oběhového hospodářství

Indikátory:

- Indikátor míry cyklického využívání materiálů

Národní akční plán ČR pro energii z OZE 2010-2020

- 1.1 Dosáhnout či překročit stanovený podíl energie z obnovitelných zdrojů na hrubé konečné spotřebě energie
- 1.2 Dosáhnout či překročit stanovený podíl obnovitelných zdrojů v dopravě

NAP neobsahuje indikátory, ale uvádí statistická data:

- str. 74 Tab. 7 Dodávka biomasy: z domácích zdrojů i z obchodu (dle odvětví původu množství domácích zdrojů, dovoz v EU/mimo EU, vývoz v EU/mimo EU, čisté množství biomasy, primární výroba energie)
- str. 79 Tab. Dovoz biomasy vhodné k energetickým účelům
- str. 80 Tab. 8 Zemědělská půda vyčleněná pro pěstování plodin používaných k výrobě energie v roce 2006 (ha)
- str. 98 Příloha č. 1 Tab. A) Energie z OZE, Tepelná energie z OZE, Energie z OZE v dopravě
- str. 102 Příloha č. 1 Tab. B) Konečná spotřeba energie a podíl OZE

Státní energetická koncepce České republiky

Rozvoj konkurenceschopných OZE s účinnou podporou státu v oblasti přístupu k síti, povolovacích procesů, podpory technologického vývoje a pilotních projektů a současně veřejné přijatelnosti rozvoje OZE s cílem dosažení jejich podílu na výrobě elektřiny nejméně 18 %, zapojení OZE do řízení bilanční rovnováhy

Významné zvýšení využití odpadů v zařízeních na energetické využívání odpadů s cílem dosáhnout až 100 % využití spalitelné složky odpadů po jejich vytrídění do roku 2024

Postupný pokles spotřeby kapalných paliv, daný zejména zvyšující se účinností, zvýšením podílu elektrizovaných systémů veřejné hromadné dopravy (kolejová doprava, příp. trolejbusy) a dále pak zvýšením podílu LNG a CNG v dopravě a později i postupný nárůst elektromobility

Snižovat energetickou náročnost budov, tzn. plnit požadavky na energetickou náročnost budovy podle zákona o hospodaření energií

Snižovat energetickou náročnost budov v průmyslu

Zvýšit využívání alternativních pohonných hmot – CNG a elektromobility

Indikátory:

- Dosažení poklesu emisí CO₂ do roku 2030 o 40 % ve srovnání s rokem 1990 a další pokles emisí v souladu se strategií EU směřující k dekarbonizaci ekonomiky k roku 2050 v souladu s ekonomickými možnostmi ČR.
- Zvýšení energetických úspor v roce 2020 oproti předpokládanému stavu bez aktivních opatření („business as usual“) o 20 % s cílovou čistou konečnou spotřebou energie 1060 PJ (dle metodiky Eurostat, respektive 1020 PJ podle metodiky IEA) a pokračování zvyšování energetické účinnosti do roku 2040 v souladu se strategií EU s cílem dosažení energetické náročnosti i průměrné spotřeby energie na obyvatele pod úrovní průměru EU28.
- Podíl roční výroby elektřiny z domácích primárních zdrojů na celkové hrubé výrobě elektřiny v ČR ve výši minimálně 80 % (OZE, druhotné zdroje a odpady, hnědé a černé uhlí a jaderné palivo za podmínky zajištění jeho dostatečných zásob) s cílovou strukturou výroby elektřiny (v poměru k celkové hrubé výrobě elektřiny): ... 2. Obnovitelné a druhotné zdroje 18 – 25 % ...
- Diverzifikovaný mix primárních zdrojů (v poměru k celkové roční spotřebě primárních energetických zdrojů)

The Country for the Future

Cíle:

QUALITY | ENTERPRISE | INNOVATIONS

Zvýšení mezinárodní konkurenceschopnosti podniků - Inovace do praxe, Start-upy

Indikátory:

- podpořené projekty (počet)
- úspěšně dokončené projekty (% z podpořených)
- příjemci podpory – malé podniky (počet účastí)
- příjemci podpory – střední podniky (počet účastí)
- podpořená technologická inkubační centra (BIC) v určených sektorech (počet)
- inovativní firmy podpořené při internacionalizaci (počet)
- zavedené inovace (počet)
- nové patenty, užité vzory, certifikované produkty (počet)

MD

Dopravní politika ČR pro období 2014 – 2020 s výhledem do roku 2050

Podporu směřovat zejména na vybudování veřejných napájecích systémů ve větších městech pro hromadnou dopravu

Zvyšovat podíl energeticky efektivní veřejné hromadné dopravy (s nižší spotřebou energií a s větším podílem alternativních energií) na celostátní, regionální i místní úrovni. V případě nákladní dopravy důsledně uplatňovat princip komodality

Směřovat ke zvýšení podíl obnovitelných zdrojů v celkové spotřebě energií v dopravě do roku 2020 na úroveň 10 % dle dohod EU5

Podporovat výzkum a vývoj vozidel na alternativní pohon

Snížovat závislost dopravy na energii na bázi fosilních paliv

Indikátory:

- Počet měst s platným plánem udržitelné městské mobility
- Podíl vozového parku v silniční dopravě využívající energii, která nepochází z ropy
- Podíl benzínu, nafty a leteckého petroleje na celkové spotřebě energie
- Emise CO₂ z dopravy v tis. tun

Aktualizace Národního akčního plánu čisté mobility

Elektromobilita v silniční dopravě

Vodíková elektromobilita v silniční dopravě

Ostatní alternativní paliva v silniční dopravě

Alternativní paliva v nesilničních druzích dopravy

MZe

Koncepce biohospodářství v České republice z pohledu resortu Ministerstva zemědělství na léta 2019-2024

- B Podpořit rozvoj biohospodářství v České republice s využitím mezinárodní spolupráce

C Posílení technologického rozvoje a inovací

Indikátory:

- deklarace států V4 k problematice biohospodářství
- spolupráce s iniciativami a platformami ostatních států
- participace v projektech Horizon 2020 a dalších mezinárodních projektech
- počty workshopů a seminářů na téma biohospodářství, počet demonstrační projektů

Strategie resortu Ministerstva zemědělství s výhledem do roku 2030

- A.1 Zajištění potravinového zabezpečení při podstatném zlepšení dopadů zemědělství na přírodní zdroje
- A.4 Rozvoj využití zemědělské biomasy jako obnovitelného zdroje energie
- A.5 Zlepšení vztahů zemědělství k venkovu
- A.8 Zvyšování ochrany půdy v době klimatické změny s ohledem na udržitelné hospodaření a na komplexní rozvoj a tvorbu krajiny
- B.1 Zajištění racionální míry potravinového zabezpečení z hlediska dostatečných zpracovatelských kapacit
- B.2 Ekologicky šetrný růst efektivity a produktivity českého potravinářství
- B.4 Zvýšení významu potravinářství v zaměstnanosti a rozvoji venkova
- D.1 Trvale udržitelné hospodaření v lesích za soustavného zlepšování jejich stavu
- D.2 Konkurenceschopnost hodnotového řetězce založeného na lesním hospodářství
- E.1 Zachování konkurenceschopné a ekonomicky životaschopné tradiční akvakultury s pozitivními mimoprodukčními funkcemi
- E.2 Posilování technologického rozvoje, inovací a předávání znalostí v sektoru akvakultury včetně souvisejícího zpracování, investice do vývoje moderní intenzivní technologie chovu umožňující udržitelnou produkci ryb při nízké spotřebě vody a minimálním zatížení životního prostředí a zajištění welfare chovaných ryb
- F.1 Stabilizovat počet včelstev na území ČR a podporovat rovnoměrné rozmístění včelstev v krajině k zajištění biologické rovnováhy v opylení kulturních a planě rostoucích rostlin a podporovat přísuny včelstev k zemědělským plochám
- G.1 Optimalizace početních stavů jednotlivých druhů zvěře podle věku a pohlaví v souladu s přírodními podmínkami krajiny, které umožňují přirozený vývoj populací a ekosystémů bez škod zvěří
- H.2 Zmírnění následků sucha v souvislosti se změnou klimatu
- H.3 Udržitelná péče o vodní zdroje ČR
- H.5 Zlepšení stavu vodních ekosystémů prostřednictvím realizace opatření z plánů povodí
- I.2 Podpořit spolupráci mezi výzkumnými organizacemi a aplikační sférou

Indikátory:

- Podíl trvalých kultur na celkové zemědělské produkci
- Produktivita práce
- Výměra ploch EZ
- Zvýšení biodiverzity na z. p.
- Výměra retenčních nádrží a mokřadů na z. p.
- Podíl OZE ze zemědělských produktů a odpadů
- Podíl OZE ze zemědělských a lesních produktů (dle ASEK)
- Rozdíl v produktivitě práce proti vyspělejším zemím EU
- Výměra lesních pozemků
- Vývoz surového dříví
- Spotřeba dřeva
- Udržení objemu tradiční akvakulturní produkce

- Program na podporu výstavby a rekonstrukce rybníků a malých nádrží
- Počty inovací, využívaných výsledků výzkumu (metodik, poloprovozů, ověřených technologií, odrůd, plemen) aplikovaných v praxi

Koncepce výzkumu, vývoje a inovací Ministerstva zemědělství 2016-2022

IX. Bioekonomie

Indikátory:

- počet start-upových grantů pro inovace a implementace výsledků výzkumu (public privat partnership)

Akční plán pro biomasu v ČR 2012–2020

Přednostně využívat zbytkovou zemědělskou biomasu v lokální komunální sféře (zbytkovou slámu, výpalky, plevy, exkrementy hospodářských zvířat) a podpořit tak v ČR „lokální energetiku“ se zaměřením na vyrovnanou bilanci lokální výroby a spotřeby energií.

Zefektivnit využití potenciálu méně příznivých zemědělských oblastí (LFA) pro „bioenergetiku“ při zachování ekologických hodnot těchto území.

V oblasti lesnictví formou osvěty a školení motivovat lesní hospodáře k zásadnímu omezení pálení LTZ přímo v lesních porostech, seznámit je s možností dalšího využití LTZ pro energetické využití v intencích přijatelného a podmíněně přijatelného rizika.

Motivovat lesnický výzkum a výrobce lesních mechanizačních prostředků k propagaci a vývoji ekonomicky, technologicky i ekonomicky přijatelných technologií pro sběr, soustředování, přibližování a dopravu LTZ v podmínkách ČR.

Podporovat přednostní využití biomasy pro kombinovanou výrobu elektřiny a tepla (KVET) s co nejvyšším energetickým podílem tepla a tím dosažení vysoké účinnosti energetické přeměny biomasy (minimálně 60 – 70 %).

Umožnit využití biomasy pro teplo pro domácnosti. Upřednostnit energetické využití zemědělské a lesní biomasy především v obcích a lokalitách bez dostupného alternativního zdroje (např. bez plynofikace) a omezit tak environmentálně nežádoucí spalování hnědého uhlí případně odpadů v domácích topeništích.

Umožnit lokální a regionální využití biomasy (sláma, suchá tráva atd.) pro výrobu pelet a briket a jejich prioritní využití v domácnostech.

Motivovat k upřednostňování biomasy mající povahu vedlejších či zbytkových produktů zemědělské výroby a tu, která je získávána záměrně na TTP.

Nastavit pro využití biomasy v BPS přijatelný poměr mezi cíleně pěstovanou biomasou a zbytkovou biomasou (včetně odpadů živočišné výroby) nebo biologicky rozložitelným odpadem (minimálně 30 %).

Umožnit rozvoj lokální energetiky a zmírnit tak negativní trend vývozu biomasy do zahraničí a rizika s tím spojená.

Zavést a zintenzivnit osvětu a informovanost občanů ze strany měst a obcí o přínosech využívání OZE (včetně biomasy), zejména s ohledem na možnost zlepšit kvalitu ovzduší.

Podpořit obnovu kotelního fondu v podobě spalovacích zdrojů na pevnou biomasu v sektoru domácností a v malých lokálních výtopnách SZT.

Při zachování popřípadě úpravě podpor na výstavbu BPS preferovat ty projekty, které budou integrovat BPS do technologického celku s dalšími (výrobními či jinými) aktivitami. Jako perspektivní se v této oblasti jeví zejména odvětví chovu prasat a využití kejdy.

Podpořit investice do výstavby zařízení na energetické využití odpadu pro zajištění využití potenciálu BRKO v SKO.

Podpořit úsporu energie a využití OZE (včetně biomasy) v obcích, zejména v obcích bez plynofikace, s cílem zlepšení kvality ovzduší.

Podpory cíleně směřovat na vznik resp. posílení dodavatelského a logistického řetězce biomasy jako základního předpokladu dlouhodobého rozvoje užití biomasy pro energetické účely.

Podpořit projekty, kde dochází k úzkému propojení zemědělské prvovýroby a energetickému využití biomasy, které zároveň umožňuje efektivní využití vznikajícího tepla.

Podpořit výstavbu peletáren a sběrných dvorů pro biomasu, a to při zohlednění lokální energetiky.

V případě biopaliv pro dopravu zachovat současný systém „kvót“, tj. definování pouze min. % podílu biosložky.

ve všech PHM uvedených na trh a ponechat na distributorech, aby si je pořizovali nákladově nejefektivnějším způsobem.

Umožnit nastavením vhodných podmínek využívání bioplynu jako motorového paliva pro mobilní dopravní prostředky a současně tím přispět ke splnění závazku v oblasti obnovitelné energie v dopravě.

Podpořit další rozvoj aplikovaného výzkumu v oblasti využití alternativních paliv mající původ ve fytomase.

Sledovat další vývoj technologie rychlé pyrolýzy a rafinace biooleje pro možné reálné energetické využití vč. jako motorové palivo (např. metoda tzv. integrované hydropyrolýzy a hydrokonverze).

Podpořit výzkum nových efektivních plodin pro nepotravinářské využití.

Strategie bezpečnosti potravin a výživy 2014–2020

Posílit proces navrhování, přijímání a operativní implementace efektivních opatření pro zvýšení konkurenceschopnosti potravinářského průmyslu a důraz na oblast kvality potravin

Informačně podporovat kvalitní české produkty, ať v rámci již zavedených aktivit (KLASA, Regionální potravina, Farmářské slavnosti) či jinou podporou kvalitní domácí produkce

Podporovat další zapojování nevládních organizací do procesu komunikace a vzdělávání spotřebitelů v oblasti bezpečnosti potravin

Podporovat systém sběru dat o spotřebě potravin obyvateli ČR a zajistit jeho dlouhodobou funkčnost

Koncepce ochrany před následky sucha pro území České republiky

Zabezpečit udržení rovnováhy mezi vodními zdroji a potřebou vody napříč sektory i v měnících se klimatických a socioekonomických podmínkách

Zmírňovat dopady sucha na akvatické i terestrické ekosystémy prostřednictvím obnovy přirozeného vodního režimu krajiny

Národní lesnický program do roku 2013

- 1.1 Zvýšit ekonomickou životaschopnost a konkurenceschopnost trvale udržitelného obhospodařování lesů
- 1.2 Podpořit výzkum a technologický rozvoj s cílem zvýšit konkurenceschopnost lesnického sektoru
- 1.4 Propagovat a podporovat využívání lesní biomasy pro výrobu energií
- 1.5 Podpořit spolupráci vlastníků lesů
- 2.1 Snížit dopady očekávané globální klimatické změny a extrémních meteorologických jevů
- 2.2 Zachování a zlepšení biologické rozmanitosti v lesích
- 3.2 Zvýšit přínos lesů a lesnictví (lesnického zboží, služeb) pro rozvoj venkova

Zásady státní lesnické politiky

- C Zvyšování biodiverzity v lesních ekosystémech, jejich celistvosti a ekologické stability.
- D Udržení a posílení významu lesa a lesního hospodářství pro rozvoj venkova.

Koncepce Ministerstva zemědělství k hospodářské politice podniku Lesy ČR, s.p.

- 1. Péče o les

Víceletý národní strategický plán ČR pro akvakulturu

Udržitelná a konkurenceschopná akvakultura založená na inovacích, konkurenceschopnosti, znalostech a účinnějším využití zdrojů

Národní akční plán ke snížení používání pesticidů v ČR

- II. Optimalizace využívání přípravků bez omezení rozsahu zemědělské produkce a kvality rostlinných produktů

Český včelařský program 2017–2019

Zajistit stavy včelstev pro dostatečné opylení zemědělských plodin a planě rostoucích rostlin, zachovat funkci včely v celkovém ekosystému a zajistit soběstačnost ve výrobě medu i při zvyšující se domácí spotřebě.

Regionální úroveň

Strategický plán udržitelného rozvoje města Dobříše 2008-2028

- 1.7 Respektovat udržitelný rozvoj
- A.4.3 Snižovat energetickou náročnost budov a veřejných zařízení

- A.4.4 Podporovat projekty šetrné k životnímu prostředí
- A.4.5 Koncepční a kvalitní údržba veřejných prostranství
- A.4.7 Využívat, recyklovat suroviny, materiál apod.
- A.4.8 Vzdělávat a informovat veřejnost o významu a možnostech ochrany ŽP
- A.5.5 Rozšiřovat dešťové kanalizace
- C.2.2 Propagovat místní řemesla a výrobu
- C.2.3 Podporovat regionální a BIO výrobu

Strategie pro Chotěboř 2008-2022

- A.1 Přímá i nepřímá podpora produktivních činností včetně ekonomizace cestovního ruchu a příznivého dopadu na zaměstnanost obyvatel
- A.3 Příprava a realizace rozvojových projektů a systém koordinace ekonomických a mimoekonomických aktivit na území města, případně v rámci zájmového území nejrůznějších korporací, včetně hledání vhodných finančních zdrojů a způsobů financování
- C.1 Trvale provozovatelný systém nakládání s TKO a využívání bioodpadu
- C.2 Trvale provozovatelný systém čištění odpadních vod včetně řešení této činnosti ve venkovských částech města
- C.3 Využívání alternativních paliv a zdrojů energie
- C.5 Podpora ekologické výchovy obyvatel města

Strategický plán rozvoje obce Návší 2018-2028

- 1.4 Vytvořit systém trvalé ekologické osvěty
- 1.8 Podporovat kompostování v obci
- 3.3 Podporovat rozšíření nabídky služeb v obci

Strategický plán udržitelného rozvoje města Chrudimi 2015-2030

- A.1 Podporovat podnikatelské aktivity ve městě a zaměstnanost
- B.1 Zajistit kvalitní životní prostředí s důrazem na udržitelný rozvoj

Strategický plán udržitelného rozvoje MČ Praha 8 2017-2026

- A.5.1 Navázání spolupráce MČ s místními zaměstnavateli a dalšími aktéry.
- B.1.1 Podporování koncepčních a systémových řešení mobility v MČ v souladu se strategickými dokumenty HMP (podpora udržitelné mobility).
- B.6.1 Podporování rozvoje environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty (EVVO).
- B.7.1 Budování (ve spolupráci s HMP) šetrného, efektivně a ekologicky fungujícího odpadového hospodářství.
- B.8.2 Rozvíjení environmentálně šetrného hospodaření s energiemi.

Aktualizovaná Strategie udržitelného rozvoje Ústeckého kraje

- 1.1.3 Vytváření podmínek pro rozvoj perspektivních odvětví průmyslu respektující potřeby sídel a krajiny
- 1.1.4 Zlepšení politického a ekonomického prostředí pro příliv nových investic s dlouhodobou perspektivou setrvávání v regionu
- 1.1.5 Udržení a další rozvoj malých a středních podniků jako žádoucího doplňku a rozšíření ekonomické základny kraje

- 1.1.6 Podpora spotřeby regionální produkce
- 1.2.1 Využívání energeticky a materiálově efektivních technologií
- 1.2.2 Rozvoj inovací (a eko-inovací) a výrob a služeb s vysokou přidanou hodnotou
- 1.2.3 Propojení vysokých škol a výzkumných pracovišť s podnikovou sférou
- 1.2.5 Zavádění a provozování nejlepších dostupných technik (BAT, respektive BATNEEC) prostřednictvím dostupných nástrojů
- 1.2.6 Úspora energií a využívání obnovitelných zdrojů energie
- 1.2.7 Zvyšování podílu separace, recyklace, materiálového a energetického využití odpadů
- 1.2.8 Rozvoj zpracovatelských kapacit integrovaného systému třídění, separace a následné recyklace a materiálového a energetického využití komunálních odpadů na území Ústeckého kraje
- 1.2.9 Rozvoj systému sběru a zpracování bioodpadu
- 1.4.1 Vytváření nových pracovních příležitostí a udržení stávajících pracovních míst, zejména s využitím lokální a regionální produkce v rámci podpory malého a středního podnikání
- 2.4.3 Využití rekultivovaných ploch pro pěstování biomasy jakožto alternativy k pěstování biomasy na zemědělské půdě
- 2.4.4 Využívání obnovitelných zdrojů energie tak, aby nedocházelo k ničení celkového rázu krajiny a biodiverzity, např. v souvislosti s výstavbou větrných a slunečních elektráren
- 2.4.5 Efektivní postup při využívání neobnovitelných přírodních zdrojů s cílem snížit negativní dopady na životní prostředí a společnost a uplatňování oprávněných kompenzací.
- 4.1.2 Využívání alternativních pohonných hmot v systémech hromadné dopravy a individuální dopravy a řešit bezpečnost a rozšíření sítě čerpacích jednotek alternativních paliv jako CNG, případně dalších
- 4.4.3 Zvýšení objemu podpory EVVO ze zdrojů kraje, zejména pro školy, školská zařízení a dále pro nestátní neziskové organizace, jejichž náplní činnosti je EVVO
- 4.4.4 Zvýšení počtu středisek EV a ekologických poraden pravidelně podporovaných z městské, krajské či celostátní úrovně

Program rozvoje Jihomoravského kraje 2018–2021

- 1.2.9 Podpora rozvoje ekologických způsobů automobilové dopravy a elektromobility
- 1.3.3 Podpora zadržování a využití dešťové vody
- 3.1.1 Inicivace a koordinace činností ke zmírnění dopadů klimatických změn
- 3.1.2 Podpora testování účinných postupů pro šetrné hospodaření v krajině
- 3.1.4 Zapojení vzdělávacích institucí do vzdělávacích aktivit spojených s klimatickou změnou
- 4.1.5 Podpora efektivního využití sdílené ekonomiky

Strategický plán udržitelného rozvoje mikroregionu Drahanská vrchovina 2013-2020

- P.1.2 Podporovat nakládání s komunálním a biologickým odpadem
- E.3.1 Udržet zaměstnávání v oblasti zemědělství

BIO
EAST **SUP**

This project has received funding from the European Union's Horizon 2020 research and innovation programme under Grant Agreement No 862699